

А – Интегрирана еколошка дозвола

Име на компанијата: АДИНГ АД, Скопје

Адреса: ул. 1409 бр.11
Ѓорче Петров

Поштенски број и град: 1060 Скопје

Број на Дозволата
Бр.

Содржина

Содржина	1
Речник на користени поими.....	3
Вовед	8
1 Инсталација за која се издава Дозволата.....	16
2 Работа на инсталацијата	19
2.1 Техники на управување и контрола	19
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)	22
2.3 Техники на работа	23
2.4 Заштита на подземните води.....	23
2.5 Ракување и складирање на отпадот.....	25
2.6 Преработка и одлагање на отпад.....	26
2.7 Енергетска ефикасност.....	27
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија.....	27
2.9 Бучава и вибрации	29
2.10 Мониторинг	30
2.11 Престанок на работа.....	32
2.12 Инсталации со повеќе Оператори	34
3 Документација.....	34
4 Редовни извештаи.....	37
5 Известувања.....	39
6 Емисии.....	40
6.1 Емисии во воздух	40
6.2 Емисии во почва	45
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	45
6.4 Емисии во канализација.....	45
6.5 Емисии на топлина	46
6.6 Емисии на бучава и вибрации.....	47
7. Пренос до пречистителна станица за отпадни води.....	48
8. Услови надвор од локацијата.....	48
9. Оперативен план	
10. Договор за промени во пишана форма.....	50
Додаток 1.....	51
Додаток 2	
Крај на Дозволата	51

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа Дозвола
Би-годишно	Цел или дел од шест последователни месеци
БПК₅	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ВОЈ	Вкупен Органски Јаглерод
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Оние гранични вредности на емисија кои се дадени во Поглавје 6 од оваа Дозвола
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
ГХ/МС	Гасна хроматографија / Масена спектрометрија
дВА	Децибели
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Ден	Секој период од 24 часа
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.

Дневно време	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за ноќно време).
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во пишана или електронска форма кој се бара со оваа Дозвола.
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 точка 51 од Законот за животна средина
ЕС	Електро-спроводливост ($\mu\text{C}/\text{cm}$)
ЕФТ	Еквивалентен Фактор на Токсичност
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за индустриски неопасен отпад” во член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад.
Инсталација	Согласно дефиницијата за инсталација од член 5 точка 35 од Законот за животна средина: - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
Инцидент	(а) итен случај; (б) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа Дозвола; (в) секое ниво, дадено во ова Дозвола, а е достигнато или надминато, и (г) секоја индикација дека загадување на животната

средина се случило или може да се случи.

К	Келвин (единица мерка за температура)
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
кРа	Кило Паскали
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук
Локација чувствителна на бучава (ЛЧБ)	Секоја населена куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
Македонски каталог на отпад / Листа на видови отпади (ЛВО)	Листа на видови отпади, Службен весник бр.100/05
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
Надлежен орган	Орган надлежен за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри Достапни Техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за дневно време)
Одржување	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да се извршува функцијата
Оператор	Согласно дефиницијата за „Оператор“ од член 5 точка 40 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата
Министерство за животна средина и просторно планирање	

и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активноста или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на Дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активноста.

Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа Дозвола се однесува на прилозите поднесени како дел од оваа Дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа Дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти
ПСОВ	Пречистителна Станица за Отпадни Води
ПУЖС	Програма за Управување со Животната Средина
ПУР	План за Управување со Ризици
ПУРЗ	План за Управување со Ризикот по Затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има Дозвола/е овластена да работи
РИПЗМ	Регистер на Испуштање и Пренесување на Загадувачки Материи
РК	Растворен кислород
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миеење и кантината во инсталацијата
СИСП/ИРС	Спектроскопија со Индуктивно Спрегната Плазма
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено
Соодветно осветлување	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена
Министерство за животна средина и просторно планирање	

	процедура (пр. EN, ISO, CEN, BS или еквивалентно).
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm^3
ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
CEN	Comité Européen De Normalisation - Европска Комисија за стандардизација
Часови за прифаќање на отпад	Часови во кои на инсталацијата и е дозволено да прифаќа отпад

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од Дозволата

Следната Дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16), за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски Додаток за поднесување на барање за усогласување со оперативен план (Службен весник на РМ, бр.89/2005), до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа Дозвола

Дејноста на АДИНГ АД е производство, примена, пласман и инженеринг на хемиски материјали за градежништво со сопствена контрола на квалитет, за влез на суровини, процесна контрола и контрола на готов производ.

Технолошкиот процес во АДИНГ АД се извршува во три производни одделенија:

- Погон за прашкасти производи;
- Погон за течни производи;
- Погон за пастозни производи на база на растворувачи

АДИНГ АД Скопје е акционерско друштво во приватна сопственост. Организационата поставеност на инсталацијата се состои од деловен систем кој раководи со девет служби: управен менаџмент, контрола на деловен систем и внатрешна ревизија, правна канцеларија, финансии, фабрика, набавки, одржување со инвестиции, примена и продажба и институт.

Во инсталацијата, имплементирани се стандардите за квалитет ISO 9001 и за животна средина ISO 14001.

Податоците за суровините кои се користат во АДИНГ АД како базни суровини покажуваат дека тоа се претежно неоргански. Дел од базните суровини се од органска природа: (минерално масло, епоксидни соли, бута-диен стирен емулзија, полиакрилат-стирен дисперзија, поливинил-ацетатна дисперзија, акрилатни смоли и др.) Во производството се користат мали количини органски растворувачи и најразлични адитиви. Како енергенци се користат дизел нафта како гориво за виљушкарите и екстра лесна нафта за огрев.

Управувањето со опасните материи во АДИНГ АД е регулирано со посебна постапка АМЕ-446-201.

За управувањето со отпад постои посебна процедура АМЕ 446 101, која овозможува целиот генериран отпад (цврст отпад од натрон вреќи, од суви репро-материјали, комунален отпад од остатоци од храна, пластична амбалажа и опасен отпад- од

органиски растворувачи). под контролирани услови да се складира и предаде на овластени организации.

Емисиите во воздухот во АДИНГ АД потекнуваат од погонот за прашкасти материјали, испуст од погон за базни производи и котларата. Според категоризацијата емитерите спаѓаат во групата помали емитери, а главни емитери во инсталацијата нема. Од инсталацијата евидентирани се следните испусти на загадувачки супстанции:

- Оџак од котларата на нафта со моќност од околу 600kw;
- Испуст од погон за прашкасти производи;
- Испуст од погон за течни производи;
- Испуст од погон за пастозни производи на база на растворувачи
- Испуст од лабораторија бр.3

Оџакот од котелот на јаглен не е во функција, за што има донесено одлука од страна на операторот.

Поради користење на суви полнила, сушарата е одстранета и не се користи т.е нема испусти од сушара, доставено е известување бр. 11-6169/1 на 18.06.2012г. од страна на Операторот. Направена е и нова технолошка линија за производство на опасни и штетни материјали со вентилационен систем и електрифициран со С изведба.

Во погон за прашкасти производи е пуштена едно-тонска мешалка со пневматско пакување и обновен е системот за отпрашување.

Емисии на загадувачки супстанции од котларата се присутни во тек на зимскиот период, додека останатите емисии се постојани во текот на целата година.

Атмосферските и технолошките отпадни води пред да се испуштат канализационен систем, се собираат во собирна шахта (мерно место каде се земаат проби), и не постојат директни емисии во површински води.

Бучавата која се емитира при процесот на производство на прашкасти и течни материјали, редовно се мери, а резултатите од мерењата се во ГВЕ.

Во АДИНГ АД не постојат извори на вибрации и нејонизирачко зрачење.

Нема расфрлање на земјоделски отпад, емисии во почва и подземни води исто така нема.

Складот за опасни (запаливи) репроматеријали и опасни готови производи комплетно е обезбеден согласно законската регулатива.

Во инсталацијата воспоставен е мониторинг на идентификувани значајни аспекти кои влијаат на животната средина а се предизвикани со работењето на инсталацијата. Начинот и методологијата на мониторингот, како и начинот на ангажирање на овластени екстерни организации поради проценување на влијанието врз животната средина се одредени со посебни процедури. Во АДИНГ АД се врши:

- мониторинг и мерење на производите и процесите;
- мониторинг на емисии во воздух;
- мониторинг на емисии во отпадни води;
- мониторинг на бучава;

Според Прилог 01 од Процедурата АМЕ 443-101, во АДИНГ АД се води евиденција за сите превземени активности поврзани со заштитата на животната средина.

Преминот од А-ДУОП со број.11-416/3 од 13.01.2014год. во А-ИЕД се спроведува по реализирањето на обврските и активностите од А –ДУОП.

Нови моменти, што не се опфатени во А-ДУОП, се: супституција на опасни и штетни материјали со еколошки: развиени се два нови производи (индустриски премази)

кои што предвидуваат втврдувач (хертер) кој што не е опасен за човекот и животната средина (Cardolite Ultra LITE 2009), и со тоа е извршена замена на претходно употребуваниот хертер (Epirox H 10-30);

Модификација на целата програма за цементни производи со ограничување на содржината на хром (VI) под 2ppm, со што производите се побезбедни за потрошувачите.

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на Дозволата	Број на Дозвола	Дата на издавање
А-Дозвола за усогласување со оперативен план	11-416/3	13.01.2014

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
Нема	/	/

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа Дозвола, ве молиме наведете го Бројот на Дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган Министерството за животна средина и просторно планирање на адресата Бул. Гоце Делчев бр.18 (зграда на МТВ 11 кат), 1000 Скопје, Република Македонија.

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да и овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка Дозвола во посебен плик.

Промени во Дозволата

Оваа Дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на Дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, Операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на Дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на Дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на Дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку Дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање за добивање А-дозвола за усогласување со оперативен план (бр. 11-6919/1)	03.12.2007	Доставено е барање од страна на операторот
Барање-ургенција со известување (бр.11-6169/1)	18.06.2012	Известување со измени во инсталацијата
Објава на Барање за добивање А-дозвола за усогласување со оперативен план (бр. 11- 12078/1)	20.12.2012	Објавено е барањето во дневен печат – ВЕЧЕР и КОНА, и на web страницата на МЖСПП
Известување до институциите за барањето бр. 11-12223/1	26.12.2012	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-6919/1) до Град Скопје
Известување до институциите за барањето бр. 11-12223/1	26.12.2012	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-6919/1) до Министерство за здравство
Известување до институциите за барањето бр. 11-12223/1	26.12.2012	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-6919/1) до општина Ѓорче Петров
Известување до институциите за барањето бр. 11-12223/1	26.12.2012	Доставен е примерок од барањето (бр. 11-6919/1) до Државен инспекторат за животна средина
Заклучок бр. 11-6169/2	03.01.2012	Заклучокот е напишан по однос дополнување на Барањето бр. 6919/1
Мислење по однос на објавено барање бр. 11-12223/2-2012	23.01.2013	Град Скопје – сектор за заштита на животна средина и природа
Дополнување на барањето за А-дозвола за усогласување со оперативен план бр. 11-1185/1	23.01.2013	Доставено е дополнување на барањето со Табели IV.1 и IV.2 и Прилог IX од страна на Операторот.
Мислење по однос на објавено барање бр. 11-12223/3-2012	01.02.2013	Општина Ѓорче Петров-Скопје
Мислење по однос на објавено барање бр.11-	20.02.2013	Институт за Јавно здравје на РМ

1714/1		
Објава на Нацрт Дозвола за УОП бр. 11-4993/2	04.06.2013	Нацрт дозволата е објавена во КОНА и Вечер и на веб страната од МЖСПП на 07.06.2013
Одлука за отпочнување на преговори бр. 11-4993/3	31.07.2013	Формиран е и тим за преговори од страна на МЖСПП
Донесување Одлука за преговори бр. 11-4993/4	31.07.2013	Со предлог оперативен план и Нацрт А-дозволата за УОП
Записник бр. 11-4993/5	25.09.2013	Од преговори по однос активностите од оперативниот план
А-ДУОП бр. 11-416/3	13.01.2014	Одлучено позитивно
Известување бр.11-10520/38	22.11.2014	За реализиран оперативен план
Записник од увид	28.12.2014	За утврдување на степен на реализација на активности од оперативен план
Заклучок бр.11-6183/1	29.11.2017	За достава на предлог Програма за подобрување
Достава на Предлог програма за подобрување бр.11-6480/1	29.12.2017	Постапено по заклучок
Објава на Нацрт А-ИЕД бр. 11-977/1	05.02.2018	Објава на Нацрт А-ИЕД во дневен печат на 15.02.2018г. и на веб страната од министерството
Записник од завршен увид бр. 11-977/2	09.03.2018	За реализација на премин од А-ДУОП во А – ИЕД, со државен инспектор за животна средина

Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Број на Дозвола

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 51/2011, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16), го овластува:

Деловен систем АДИНГ АД за производство, примена и пласман на хемиски материјали за градежништво и инженеринг работи Скопје,

со регистрирано седиште на:

Адреса:	ул. 1409 бр. 11
Поштенски број Град:	1060 Скопје
Држава:	Република Македонија
Број на регистрација на компанијата	4205880

да раководи со Инсталацијата

АДИНГ АД Скопје,
ул. 1409 бр.11
1060 Скопје
Република Македонија

во рамките на Дозволата и условите во неа.

МИНИСТЕР
Sadulla Duraki

Датум

УСЛОВИ 1.Инсталација за која се издава Дозволата

- 1.11 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табелите 1.1.1 и 1.1.2.

Табела 1.1.1 Основни активности		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола со временски Додаток за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Прилог 1, Точка 4.1 Хемиски инсталации за производство на базични органски хемикалии, како што се: (б) хидрокарбонати што содржат кислород, како што се: алкохоли, алдехиди, кетони, карбоксилни соединенија, естри, ацетати,, етери, пероксиди, епоксилни смоли; Точка 4.2 Хемиски инсталации за производство на базични неоргански хемикалии, како што се: (г)соли како што се: амониум хлорид, калиум хлорат,	Производство, примена, пласман и инженеринг на хемиски материјали за градежништво со сопствена контрола на квалитет, за влез на суровини, процесна контрола и контрола на готов производ.	20 000 тони/годишно

калиум карбонат, натриум карбонат, перборат, сребро нитрат;		

Табела 1.1.2 Придружни активности		
Активност	Опис на активноста	Ограничувања на активноста
Складирање на опасни (запаливи) репроматеријали и опасни готови производи	-поставени се табли за предупредување; -изведен е антистатски под, на вратите висок праг; -инсталиран е систем за дојава на пожар;	Согласно член 8 од Законот за складирање и заштита од запални течности

1.1.2 Активностите овластени во условот 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.1.2	
Документ	Координати на локацијата
Мапа на АДИНГ АД Скопје	Е: 21°36' 32, 22" N: 42° 01' 53,14"

Слика 1. Мапа на локацијата со географска положба

- 1.1.3 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира, ќе одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа Дозвола. Сите програми кои треба да се изготват според условите во оваа Дозвола стануваат дел од Дозволата.
- 1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ согласно Законот за животна средина (Службен Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/2010, 51/2011, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16), и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од:
обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.1.1 Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Организациона шема	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III	03.12.2007
Процеси во АДИНГ АД со блок дијаграм од технолошките процеси	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог II.2	03.12.2007
Технолошки шеми	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог II.3	03.12.2007
Организациона шема	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III	03.12.2007
Систем за управување со животна средина	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III.3	03.12.2007
Постапка на управување со опасни материјали АМЕ 446 201	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог V.1.1	03.12.2007
Постапка на управување со отпад АМЕ 446 101	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог V.1.1	03.12.2007

2.1.2 Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.

2.1.3 Во инсталацијата за која се издава Дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од Дозволата.

2.1.4 Копија од Дозволата и оние делови од барањето кои се земени предвид во оваа Дозвола ќе бидат во секое време достапни до секој вработен чии должности се поврзани со некој од условите во оваа Дозвола.

2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние условите од Дозволата кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и пишани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршување на нивните обврски.

2.1.6 Операторот ќе ангажира соодветно квалификуван и искусен менаџер на инсталацијата кој ќе биде назначен како одговорно лице. Менаџерот на инсталацијата или номинираното, соодветно квалификувано и искусно лице, во улога на заменик, треба да биде присутен во инсталацијата во секое време во текот на работата на инсталацијата или како што е поинаку назначено од страна на Надлежниот орган.

2.1.7 Операторот ќе работи во согласност со барањата на Системот за управување со животна средина ISO 14001

2.1.8 Операторот ќе му ги достави на Надлежниот орган, Програма за управување со животна средина (ПУЖС) и Распоредот на целите и задачите за заштита на животната средина со комплетен преглед на сите операции, процеси, опции и можности за енергетска ефикасност и намалување на отпад, изготвени во рамките на Стандардот за животна средина на секои 12 месеци како дел од Годишниот Извештај за Животна Средина (ГИЖС).

2.1.8.1 Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7(седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.

2.1.9 Регистар на испуштање на загадувачки материи (РИПЗМ)

2.1.9.1 Во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола, Операторот ќе ја договори, со Надлежниот орган, листата на супстанции кои ќе бидат вклучени во РИПЗМ како и методологијата користена при нивно определување. Оваа листа треба да биде дел од ГИЖС.

2.1.10 Документација

2.1.10.1 Операторот ќе воспостави и одржува систем за документација на управувањето со животната средина, кој ќе биде доставен до Надлежниот орган.

2.1.11 Корективни мерки

2.1.11.1 Операторот ќе воспостави процедури според кои ќе се преземат корективни мерки доколку специфицираните барања од Дозволата не се исполнети. Во процедурите треба да се дефинираат одговорноста и овластувањето за иницирање на понатамошна истрага и корективни активности во случај на пријавени

прекршувања.

2.1.12 Подигање на свеста и обука

2.1.12.1 Операторот ќе воспостави и одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука на целиот персонал чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да ги чува записите од обуките.

2.1.13 Програма за комуникација

2.1.13.1 Во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавање на Дозволата, Операторот ќе воспостави програма со која ќе и обезбеди пристап на јавноста до информациите кои се однесуваат на состојбата со животната средина. Оваа програма ќе биде доставена до Надлежниот орган.

2.1.14 Програма за одржување

2.1.14.1 Сите постројки, опремата и техничките делови кои се во функција на инсталацијата треба да се одржуваат во добра работна состојба.

2.1.14.2 Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата инсталација и соодветната придружна опрема која може да има влијание врз животната средина, базирана на упатствата издадени од страна на производителот/добавувачот или изведувачот на таа опрема. Како додаток кон програмата треба да се обезбеди и соодветно чување на записите и контролните тестирања.

2.1.14.3 Операторот треба јасно да ја лоцира одговорноста за планирање, управување и извршување на сите аспекти од оваа програма на соодветниот персонал.

2.1.15 Контрола на ефикасноста на процесите

2.1.15.1 Операторот ќе воспостави и одржува програма за да се обезбеди соодветна контрола на процесот во разни модули на работење. Програмата треба да ги идентификува клучните индикативни параметри за контрола на функционирањето на процесот, како и методите за идентификација, мерење и контролирање на овие параметри. Сите абнормални услови во кои се одвива процесот треба да се документираат и анализираат со цел да се идентификува било каква корективна активност.

2.2 Суровини (вклучувајќи ја и водата)

2.2.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Детали за суровини, меѓупроизвод или производи	Барање и Прилог кон барањето, Табела IV.1.1	03.12.2007
Детали за суровини, меѓупроизводител и производи	Барање и Прилог кон барањето, Табела IV.1.2	03.12.2007
SDS за суровини и готови производи	Барање и Прилог кон барањето, Табела V.1.4	03.12.2007
Табела за суровини, меѓупроизводители производи	Дополнување на барањето бр.11-1185/1	05.02.2013
Супституција на опасни и штетни материјали со еколошки	Достава на дополнителни податоци бр.11-6480/1	29.12.2017
Табеларен преглед на супституирани репроматеријали	Достава на дополнителни податоци бр.11-6480/1	29.12.2017

2.2.2 Операторот на секои 12 (дванаесет) месеци ќе врши ревизија на количеството на употребена вода во инсталацијата со цел да ги идентификува начините за поефикасно користење на истата. Заклучоците од оваа ревизија ќе бидат вклучени во извештајот дефиниран во Додаток 2 (Распоред на целите и задачите за животната средина).

2.2.3 Операторот ќе направи проценка на ефикасноста на употребените суровини во сите процеси, со особено внимание на намалување на создавањето отпад. Проценката треба да се базира на најдобрите меѓународни искуства за овој вид на активност. Онаму каде што се идентификувани можни подобрувања, истите треба да се вклучат во Распоредот на целите и задачите за животната средина.

2.2.4 Суровините или препаратите кои што, поради нивната содржина на ИОС, се класифицирани како канцерогени, мутагени или како токсични за

репродукција, Операторот треба да ги замени со помалку штетни супстанции или препарати.

2.2.5 Операторот, се обврзува да обезбеди дозвола за користење на бунарска вода за технолошки процес, и по добивањето на дозволата да достави копија од истата.

2.3 Техники на работа

2.3.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники опишани во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Процеси во АДИНГ АД со блок дијаграм од технолошките процеси за производство на повеќекомпонентни течни пастозни и прашкасти производи	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II	03.12.2007
Технолошки шеми	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II	03.12.2007

2.3.2

Пред производство на било кој нов производ, Операторот треба да достави извештај до Надлежниот орган во кој се наведени процесите што ќе бидат применети како и користените техники за минимизирање на влијанието врз медиумите на животната средина.

2.4 Заштита на подземните води

2.4.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде контролирана како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со суровини, меѓупроизводи и производи	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V	03.12.2007
Постапка за управување со опасни материјали (АМЕ 446-201)	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V.1.1	03.12.2007
Процедура за управување со отпад (АМЕ 446-101)	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V.2.1	03.12.2007
Анализа на подземни води	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје VII.5	03.12.2007

- 2.4.2 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите треба да се јасно означени и соодветно одделени.
- 2.4.3 Транспортните возила и другите транспортни системи треба редовно да се чистат за да се спречи било какво истекување.
- 2.4.4 Операторот треба да има соодветен капацитет на опрема во складиштето и/или соодветни абсорпциски материјали кои ќе го задржат и абсорбираат било кое истекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби, абсорпцискиот материјал треба да се складира на соодветно место.
- 2.4.5 Товарењето и истоварањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа и соодветно заштитени од истурање и истекување.
- 2.4.6 Простор за складирање
- 2.4.6.1 Целиот простор за складирање во резервоари и буриња, како минимум, треба да има локална или оддалечена танк-вана чиј волумен не е помал од следното:
- а. 110% од капацитетот на најголемиот сад или буре во рамките на оградената област; или
  - б. 25% од вкупниот волумен на супстанцијата која може да се складира во рамките на оградената област.
- 2.4.6.2 Целокупното истекување од оградената област ќе се третира како опасен отпад се додека Операторот не покаже дека е поинаку. Целиот течен отпад од оградените области ќе се насочи за собирање и безбедно одлагање на депонија.

2.4.6.3 Сите влезни и излезни приклучоци, вентилациони цевки и приклучоци за мерење мора да бидат во рамките на танк-ваната.

2.4.6.4 Сите садови, контејнери и буриња треба да бидат јасно означени за да се индицира нивната содржина. Означувањето треба да биде со табли поставени пред секој резервоар, буре или група буриња со иста содржина.

2.4.6.5 Операторот е должен, согласно Законот за складирање и заштита од запаливи течности и гасови, да обезбеди согласност од МВР, за градба на магацин, склад или резервоар за складирање на запални течности или гасови.

2.5 Ракување и складирање на отпадот

2.5.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ракува со и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Постапка за управување со опасни материјали (АМЕ 446-201)	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V.1.1	03.12.2007
Процедура за управување со отпад (АМЕ 446 101)	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V.1.2	03.12.2007
Месечни и годишни извештаи за отпадни материјали (доставени до МЖСПП заклучно со 2012г.)	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V.1.3	03.12.2007

2.5.2 Отпадот треба јасно да се означи, соодветно да се оддели и складира во определени места, соодветно заштитени од прелевање и истекување.

2.5.3 На Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со било каков друг неопасен отпад.

- 2.5.4 Операторот ќе обезбеди отпадот, пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно националните, европските или други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.

2.6 Преработка и одлагање на отпад

- 2.6.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе го преработува и отстранува отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Договори за превземање на отпад	Барање и Прилог кон барањето	03.12.2007
Договор за превземање на обврски за постапување со отпад од пакување со ПАКОМАК ДОО Скопје	Дополнување на Барањето	05.02.2013

- 2.6.2 Отстранувањето или рециклирањето на отпадот на самата локација ќе се одвива само во согласност со условите од оваа Дозвола и во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.
- 2.6.3 Операторот е должен да изнајде решение за опасниот отпад (метални буриња), складиран во депото за привремено скалдирање
- 2.6.3 Отпадот кој ќе се испраќа за рециклирање или отстранување надвор од локацијата ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Транспортот на отпадот ќе се врши само од локацијата на активност до локацијата на рециклирање/отстранување, на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.
- 2.6.4 Отпадоците создадени на инсталацијата, како минимум, ќе бидат земени и анализирани таму каде што е тоа можно. Дополнителни примероци ќе бидат земени и тестирани во случај на:

- Промена на дестинацијата на отстранување или рециклирање на отпадот;
- Сомнеж дека составот на отпадот е променет така што избраната маршрута на отпадот не е повеќе соодветна.

Копии од овие анализи ќе бидат испратени до Надлежниот орган. Методите на анализите ќе бидат пријавени на Надлежниот орган во рок од 1 (еден) месец од датумот на издавањето на оваа Дозвола или при секое менување на методите.

2.7 Енергетска ефикасност

- 2.7.1 Операторот треба да има План за управување со енергијата, кој ќе биде дополнуван годишно.
- 2.7.2 Во рок од 12 (дванаесет) месеци од датумот на издавањето на оваа Дозвола Операторот ќе изврши ревизија на енергетската ефикасност на инсталацијата. Ревизијата ќе се изврши во временски интервали како што е наложено од страна на Надлежниот орган. Операторот треба да го земе предвид секое упатство за енергетска ефикасност издадено од страна на Надлежниот орган.
- 2.7.3 Ревизијата ќе ги идентификува сите можности за зголемување на енергетската ефикасност а препораките од ревизијата ќе бидат вклучени во Распоредот на цели и задачи за животната средина, специфициран во условот 2.1.7 даден погоре.

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

- 2.8.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од несаканите дејствија, онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.8.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Процедура за реагирање во случај на незгоди или вонредна состојба	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XII.1	03.12.2007

Планови за постапување во случај на незгода или хаварија	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XII.2	03.12.2007
Евиденција на активности за спречување и контрола на несакани дејствија	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XII.2	03.12.2007

- 2.8.2 Во рок од 12 (дванаесет) месеци од датумот на издавање на оваа Дозвола, Операторот ќе изготви документ во кој ќе биде содржана неговата политика за спречување на хаварии и ќе обезбеди истата соодветно да се применува. Политиката за спречување на хаварии ќе биде така дизајнирана да гарантира високо ниво на заштита на луѓето и животната средина со помош на соодветни средства, структури и системи на управување.
- 2.8.3 Операторот ќе изврши проценка на ризикот со цел да определи дали инсталацијата има потреба од постројка за задржување на водата користена против пожари. Во рок од 6 (шест) месеци од датумот на издавањето на оваа Дозвола, Операторот ќе ги поднесе до Надлежниот орган проценката и извештајот со наодите и препораките.
- 2.8.5 Во случај да постои значителен ризик од испуштање на контаминирана противпожарна вода, Операторот треба, врз основа на наодите од проценката на ризикот да подготви и спроведе, во согласност со Надлежниот орган, соодветна Програма за управување со ризици. Програмата за управување со ризици комплетно ќе се спроведе во рок од 12 (дванаесет) месеци од датумот на известувањето од страна на Надлежниот орган.
- 2.8.6 Врз основа на Процедурата за однесување во итни случаи, Операторот треба да изготви План за постапување во итни случаи во кој точно ќе бидат дефинирани сите инциденти кои може да се случат на постројката, влијанието на инцидентот врз здравјето на луѓето и животната средина како и начинот на постапување во при секој одделен инцидент. Операторот ќе ги има предвид сите упатства за управување со ризик подготвени од страна на Надлежниот орган.
- 2.8.7 Во случај на пожар или излевање на водата за гасење на пожари, излеаната вода треба да биде задржана. Операторот треба ја испита можноста за автоматско пренасочување на водата за гасење на пожари во зафатни базени и ова треба да биде дел од Планот за постапување во итни случаи од условот 2.8.6.

- 2.8.8 Во случај на несреќа, Операторот треба веднаш да:
- го изолира изворот на било каква емисија;
  - спроведе неопходна истрага за да ги идентификува природата, изворот и причината на било каква емисија која произлегува од тоа;
  - го процени загадувањето на околината, доколку има, предизвикано од инцидентот;
  - ги идентификува и спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционарањето и ефектите кои следуваат;
  - го забележи датумот и местото на несреќата;
  - го извести Надлежниот орган и другите релевантни власти.
- 2.8.9 Операторот ќе достави предлог до Надлежниот орган во рок од 1 (еден) месец од несреќата или како што е одобрено од страна на Надлежниот орган да:
- Идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата, и
  - Идентификува и постави други погодни активности за ремедијација.

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е опишано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.9.1 : Бучава		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Емисии на бучава	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје VI.5	03.12.2007
Влијание на бучавата	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје VII.9	03.12.2007
Емисии на бучава-збирна листа на изворите на бучава	Барање и Прилог кон Барањето, Табела VI.5.1	03.12.2007

- 2.9.2 Операторот треба да обезбеди, објектот каде што се одвива производството да е изграден од материјал со висок индекс на заштита од бучава со што би се обезбедило да процесот на производство не резултира зголемување на постоечкото ниво на бучава во границите на инсталацијата.
- 2.9.3 Операторот треба да поседува Програма за мерење на бучавата на граници на локацијата која ќе биде доставена на одобрување до Надлежниот орган.

Програмата за мерењата ќе се изврши во согласност со методологијата специфицирана во било кое упатство издадено од страна на Надлежниот орган за изворите наведени во барањето за добивање Дозвола а особено за импулсивната бучава.

- 2.9.4 Програмата ќе биде доставена до Надлежниот орган во пишана форма најмалку 1 (еден) месец пред да се извршат мерењата.
- 2.9.5 Резултатите од мерењата ќе бидат ставени на располагање за инспекција на лицата овластени од страна на Надлежниот орган во било кое разумно време а краток извештај од овие записи ќе се вклучи во ГИЖС.
- 2.9.6 Операторот треба да превземе мерки за усогласување на активностите на местата каде се создава бучава со потребите и со задоволувањето на нормите, со посебен акцент на ноќниот период.

2.10 Мониторинг

- 2.10.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе изведува мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.10.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Мониторинг и мерење на производите и процесите	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	03.12.2007
Мониторинг на емисиите во воздух	Барање и Прилог кон барањето Поглавје IX,	03.12.2007
Мониторинг на отпадни води	Барање и Прилог кон барањето Поглавје IX,	03.12.2007
Мониторинг на бучава	Барање и Прилог кон барањето Поглавје IX,	03.12.2007
Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци	Барање и Прилог кон барањето Табела IX.1.1	03.12.2007
Процедури за мониторинг	Барање и Прилог кон барањето Поглавје IX.1	03.12.2007

- 2.10.2 Операторот, ќе го овозможи следното:
- а) безбеден и постојан пристап за земање примероци/мониторинг на емисионите точки.
  - б) безбеден пристап до други точки за земање примероци/мониторинг кои ќе бидат определени од страна на Надлежниот орган.
- 2.10.3 Сите автоматски монитори и узоркувачи треба цело време да се во функција (освен во текот на одржување и калибрирање) додека се извршува активноста, освен доколку е поинаку договорено со Надлежниот орган во пишана форма за определен временски период. Во случај на нефункционирање на некој континуиран монитор, Операторот ќе контактира со Надлежниот орган што е можно побрзо со цел да се постави алтернативен начин за земање примерок и мониторинг. За употреба на алтернативна опрема кога не станува збор за итни ситуации, треба да се добие одобрение од Надлежниот орган.
- 2.10.4 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува така што мониторингот да даде точни резултати за емисиите или испуштањата.
- 2.10.5 Фреквенцијата, методите и обемот на мониторингот, земањето примероци и анализата може да се изменат во согласност со Надлежниот орган, по претходна евалуација на резултатите од извршеното тестирање.
- 2.10.6 Операторот ќе обезбеди опремата за земање примероци од подземни води да биде инсталирана на локацијата и спремна за употреба во секое време. Спецификациите за опремата за земање примероци ќе ја одреди Надлежниот орган.
- 2.10.7 Земањето примероци и анализата на сите загадувачи како и референтните методи за калибрирање на автоматизираните мерни системи ќе се вршат во согласност со СЕН стандардите. Доколку овие стандарди не се достапни, ќе се користат ISO, национални или меѓународни стандарди кои ќе обезбедат собирање на податоци од еквивалентен научен квалитет.
- 2.10.8 Емисионите гранични вредности на емисиите во вода во оваа Дозвола ќе се толкуваат на следниот начин:
- а) Континуиран мониторинг:
    - Вредноста на протокот не смее да ја надмине дадената граница;
    - Вредноста за рН не смее да отстапува од специфицираниот опсег;
    - Вредноста на температурата не смее да ја надмине граничната вредност.
  - б) Комбинирано (композитно) земање примероци:
- Министерство за животна средина и просторно планирање**

- Вредноста за рН не смее да отстапува од специфицираниот опсег;
- Вредноста на температурата не смее да ја надмине граничната вредност
- За параметри различни од рН, температура и проток, осум од десет последователни резултати, пресметани како средна дневна концентрација или масени емисиони вредности врз основа на композитно земање на примерок пропорционално на протокот, нема да ја надминат граничната вредност на емисија. Ниту еден поединечен резултат пресметан на сличен начин не смее да надмине 1.2 пати од граничната вредност на емисија.

в). Земање примероци со зафат:

За параметрите освен рН, температура и проток, ниту еден примерок земен со зафаќање не смее да надмине 1.2 пати од граничната вредност на емисија.

2.10.9 На оние места каде можноста за мерење на параметарот е под влијание на мешање пред емисија, тогаш во согласност со Надлежниот орган, параметарот може да се оцени пред да се случи мешањето.

2.10.10 Во случај на комбинирано земање на примероци од операции во инсталацијата, посебен комбиниран примерок или хомогенизиран под-примерок (од доволен волумен, како што е препорачано) треба да се стави во фрижидер веднаш по земањето и да се чува за проверка и користење од страна на Надлежниот орган

2.11 Престанок на работа

2.11.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е опишано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ремедијација, престанок со работа, повторно започнување со работа и грижа по престанок со работа	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XIII	03.12.2007

- 2.11.2 После конечен или планиран прекин за период подолг од 6 (шест) месеци, на работата на целата или на дел од локацијата каде што се изведува активност, Операторот во договор со Надлежниот орган, ќе ја предаде локацијата безбедно, односно доколку е потребно ќе ја отстрани целата почва или дел од неа, објектите или опремата или секој отпад, материјали и други супстанции кои може да предизвикаат загадување на животната средина.
- 2.11.3 План за престанок со работа и управување со остатоци:
- 2.11.3.1 Операторот ќе изготви детален план со финансиски показатели за престанок со работа или затворање на целата или на дел од локацијата. Овој План ќе се поднесе до Надлежниот орган во рок од 24 (дваесет и четири) месеци од денот на издавање на оваа Дозвола.
- 2.11.3.2 Планот ќе се ревидира годишно и предложените измени ќе се достават до Надлежниот орган како дел од ГИЖС.
- 2.11.4 Планот за управување со остатоци како минимум треба да го вклучи следното:
- Изјава за обемот на планот;
  - Критериумите кои го дефинираат успешниот престанок на активностите или на некој дел од нив и кои обезбедуваат минимум влијание врз животната средина;
  - Програма за постигнување на утврдените критериуми;
  - Доколку е возможно, планот треба да вклучи тест програма со која ќе се покаже успешното спроведување на истиот;
  - Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.
- 2.11.5 Во рок од 3 (три) месеци од извршување на планот, Операторот треба да поднесе до Надлежниот орган финален извештај за потврда кој ќе вклучи и сертификат за комплетирање на планот за управување со остатоци. Операторот треба да ги изврши сите потребни тестови и анализи, вклучувајќи и сертификат, онака како што бара Надлежниот орган, со цел да покаже дека не постои понатамошен ризик по животната средина.
- 2.11.6 Како дел од ГИЖС, Операторот треба да обезбеди годишен извештај за преземените или предвидените мерки во врска со спречување на штети по животната средина и да предвиди финансиски средства потребни за ремедијација која ќе следи по конечниот престанок со работа на инсталацијата, како и по инцидентите.
- 2.11.7 Како дел од мерките наведени во условот 2.11.5, Операторот треба да обезбеди финансиски средства кои ќе ги покријат обврските од условот 2.11.6. Финансиската надокнада ќе се разгледува и ревидира според потребите, но најмалку еднаш годишно. Доказ за промени или ревидирање

на финансиската надокнада треба да се вклучи во годишниот извештај наведен во условот 2.11.5.

2.11.8 Финансиски одредби

2.11.8.1 Операторот треба да плати надоместок за поседување на дозволата пресметан од страна на Надлежниот орган согласно Уредбата за висината на надоместокот кој треба да го плаќаат инсталациите за кои е потребно издавање на интегрирани еколошки дозволи.

Овој надоместок е независен од трошоците кои треба да ги покрие операторот за вршење мониторинг по барање на Надлежниот орган а во согласност со Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/2010, 124/10, 51/2011, 123/12, 93/2013, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15 и 39/16) и Законот за квалитет на амбиентален воздух (Службен весник на РМ бр. 67/04, 92/07). За годината за која се издава дозволата операторот е должен да плати висина пропорционална од денот на издавање до 31.12 истата година.

Операторот е должен оваа висина на надоместок да ја плати во рок од еден месец од датумот на издавање на Дозволата.

2.12 Инсталации со повеќе Оператори

2.12.1 Со инсталацијата за која се издава оваа Дозвола управува само еден Оператор.

3. Документација

3.1.1 Документацијата (“Специфицирана Документација”) ќе содржи податоци за:

- а) секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава Дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
- б) целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.

3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време ќе бидат достапни:

- а) специфицираната документација;
- б) било кои други документи изготвени од страна на Операторот а поврзани со работата на инсталацијата за која се издава Дозволата („Други документи”).

- 3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.
- 3.1.3.1 Специфицираните и другите документи треба да:
- а) бидат читливи;
  - б) бидат изготвени што е можно побрзо;
  - в) ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.1.4 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста.
- 3.1.5 Операторот на инсталацијата за којашто се издава оваа Дозвола ќе изготви записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа, резултати од истата како и корективните и превентивни мерки преземени за истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.
- 3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава Дозволата, Операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста) за
- Составот на отпадот, или онаму каде што не е можно, опис;
  - Најдобра проценка на создадената количина отпад;
  - Трасата на транспорт на отпадот за отстранување;
  - Најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;
  - Тонажа и МКО код за увезените отпадни материјали и/или испратени надвор од локацијата за отстранување/ рециклирање;
  - Имињата на пренесувачите на отпадот и нивните детали од Дозволата за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го Надлежниот орган кој ја издал и регистарскиот број на возилото);
  - Детали за крајната дестинација на отстранување/рециклирање на отпадот и нејзината погодност да ја прифати пратката отпад, да ја вклучи својата Дозвола/детали од Дозволата и органот кој ја издал, ако е потребно;
  - Писмена потврда за прифаќањето и отстранувањето/преработката на опасен отпад испратен надвор од локацијата;
  - Детали од сите отпади кои се испратени во странство за преработка и класифицирани како Зелени во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничен транспорт на отпад (регулатива на Советот ЕЕС 259/1993, соодветно дополнета). Образложението за класификацијата ќе биде дел од документацијата;
  - Детали за сите одбиени пратки;
  - Детали за секое одобрено мешање на отпад;

- Тонажите и МКО кодот за отпадните материјали кои се рециклирани/одложени на локацијата;
- Резултатите за сите анализи побарани со оваа Дозвола.

4 Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа Дозвола, Операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесуваат како што е резимирано во Додаток 2 или на друг начин детално објаснето во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган (до 31-ви Март) секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај треба да вклучи како минимум информации специфицирани во следната Табела. Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со релевантни инструкции издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат одобрени од страна на Надлежниот орган секоја година според референтната листа која што е специфицирана во Упатството за ГИЖС од страна на Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со релевантни инструкции издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесе како дел од ГИЖС.

4.1.6 Годишниот извештај за животна средина ќе го содржи следното:

Содржина на Годишен извештај за животна средина
Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ); Евиденција за управување со отпад; Преглед за потрошувачка на суровини, вклучително и потрошувачка на вода; Преглед на забелешки (жалби/поплаки); Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година; Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година; Извештајот за мониторинг на бучава; Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевководите; Преглед на пријавени инциденти; Извештај за мерки за безбедност со список на опасни супстанции кои се присутни во системот; Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на суровини во процесот и намалување на создадениот отпад; Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода; Извештаи за финансиски мерки кои се направени под оваа Дозвола, управување и структура на персоналот на инсталацијата и програма за јавно информирање; Преглед на планот за управување со остатоци/затворање, обновување и план за управувањето со локацијата по нејзиното затворање; Изјава за мерките во врска со спречувањето на штетата врз животната средина и мерки за ремедијација (одговорност за штетена врз животната средина); Преглед за утврдување на ризикот и одговорноста кон животната средина (секои три години или почесто како што е наложено од страна на релевантните промени на локацијата вклучувајќи и финансиски мерки); и Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган.

5 Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган без одложување за следното:
- кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која ја надминува граничната вредност или критериумот на оваа Дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или дел од постројката, што предизвикал или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Додатокот 1 од оваа Дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Додатокот 1 од оваа Дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Додаток, што е можно побрзо.
- 5.1.3 Операторот ќе даде што е можно побрзо известување во пишана форма, за секое од следниве:
- траен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава Дозволата;
  - престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава Дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава Дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.4 Операторот ќе даде известување во пишана форма во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- било каква промена на трговското име на Операторот, регистарското име или адресата на регистрираната канцеларија;
  - промена на податоците за холдинг компанијата на Операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога Операторот станува дел од неа);
  - за активности кога Операторот оди во стечај, склучува доброволен договор или е оштетен.
- 5.1.5 Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата читлива за лицата кои се надвор од главниот влез на инсталацијата. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.

На таблата треба јасно да биде прикажано:

- Името и телефонскиот број на инсталацијата;

- Нормалното работно време;
- Името на имателот на Дозволата;
- Телефонскиот број за контакт во итни случаи вон работното време;
- Референтен број на Дозволата; и
- Каде може да се добијат информации за животна та средина во врска со оваа инсталација.

5.1.6 Во случај на несреќа Операторот треба веднаш да го извести Надлежниот и другите релевантни органи.

6 Емисии

6.1 Емисии во воздух

6.1.1 Емисиите во воздух од точките на емисија наведени во Табела 6.1.1, ќе потекнат само од изворите наведени во таа Табела (определени во Поглавјето VI од Барањето за добивање Дозвола за усогласување со оперативен план).

Табела 6.1.1 : Емисиони точки во воздухот		
Ознака на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
ММ.1	Испуст од погон за прашкасти производи	E: 21 °36'301" N: 42 °01'570"
ММ.2	Испуст од погон за пастозни производи на база на растворувачи	E: 21 °36'265" N: 42 °01'521"
ММ.3	Испуст од парен котел HELLAS THERM tip YA-600	E: 21 °36'328" N: 42 °01'543"
ММ.4	Испуст од погон за течни производи	E: 21 °36'236" N: 42 °01'489"
ММ.5	Испуст од лабораторија бр.3	E: 21 °36'298" N: 42 °01'556"

6.1.2 Границите на емисиите на загадувачки супстанции во воздух за параметрите и точките на емисија наведени во Табелите од 6.1.2 до 6.1.4 нема да бидат пречекорени во специфицираниот временски период.

6.1.4 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во Табелите од 6.1.2 до 6.1.6, на фреквенции специфицирани во тие Табели.

Табела 6.1.2: Гранични вредности на емисии во воздух			
Параметри	Ознака на точка на емисија: М.М бр.1 Погон за прашкасти производи		Фреквенција на мониторинг
Проток:			
	Од: (датум)	Концентрација (mg/Nm ³)	
Цементна прашина		50	Квартално

Табела 6.1.3: Гранични вредности на емисии во воздух			
Параметри	Ознака на точка на емисија: М.Мбр.2 Погон за пастозни производи на база на растворувачи		Фреквенција на мониторинг
Проток:			
	Од: (датум)	Концентрација (mg/Nm ³)	
Цврсти честички (прашина)		50	Квартално

Табела 6.1.4: Гранични вредности на емисии во воздух			
Параметри	Ознака на точка на емисија: М.М бр.3 Испуст од парен котел на нафта HELLAS THERM tip YA-600		Фреквенција на мониторинг
Проток:	911 m ³ /h, топлински влез: 0.690 MW		
	Од: (датум)	Чаднокатрански број	
		1	Два пати годишно

6.1.5 Операторот е должен, за емисиите во воздух од парен котел да го почитува стандардот МКС В. Н8. 270

Табела 6.1.5: Гранични вредности на емисии во воздух			
Параметри	Ознака на точка на емисија: М.Мбр.4 Погон за за течни производи		Фреквенција на мониторинг
Проток:	поголем или еднаков на 10g/h		
	Од: (датум)	Концентрација (mg/Nm ³)	
Испарливи органски соединенија		2	Квартално
Проток:	поголем или еднаков на 100 g/h		
Испарливи органски соединенија		20	Квартално

Табела 6.1.6: Гранични вредности на емисии во воздух			
Параметри	Ознака на точка на емисија: М.Мбр.5 Испуст од лабораторија бр.3		Фреквенција на мониторинг
Проток:	поголем или еднаков на 10g/h		
	Од: (датум)	Концентрација (mg/Nm ³)	
Испарливи органски соединенија		2	Квартално
Проток:	поголем или еднаков на 100 g/h		
Испарливи органски соединенија		20	Квартално

6.1.6 Кога во отпадниот гас или пареа истовремено се присутни повеќе загадувачки супстанции од различни групи, заедничката емисија на супстанциите од иста група не треба да ја надминува ГВЕ за одделната супстанција од групата, при што треба да бидат исполнети барањата од секоја група одделно.

6.1.7 Видовите на органски супстанции, нивните класи, ГВЕ и вредностите на емитиран проток се дадени во Табела 6.1.7

Табела 6.1.7: Гранични вредности од органски супстанции			
Вид на супстанција	Класа	ГВЕ (mg/m ³)	За емитиран масен проток до и над (kg/h)
	I	20	0,1
	II	100	2
	III	150	3

6.1.8 Видовите на неоргански супстанции во облик на цврсти честички кои се емитираат од инсталацијата, нивните класи, ГВЕ и вредностите на емитиран масен проток се дадени во Табела 6.1.8

Табела 6.1.8: Гранични вредности за неоргански супстанции во облик на цврсти честички			
Вид на супстанција	Класа	ГВЕ (mg/m³)	За емитиран масен проток поголем од (g/h)
	I	0,2	1
	II	1	5
	III	5	25

6.1.9 Видовите на неоргански супстанции во облик на аеросоли, пареи или гасови, нивните класи, ГВЕ и вредностите на емитиран масен проток се дадени во Табела 6.1.9

Табела 6.1.9: Гранични вредности за неоргански супстанции во облик на аеросоли, пареи или гасови			
Вид на супстанција	Класа	ГВЕ (mg/m³)	За емитиран масен проток поголем од (g/h)
	I	1	10
	II	5	50
	III	30	300
	IV	500	5000

6.1.10 Сите емисии од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис надвор од границите на инсталацијата.

6.1.11 Сите емисии во воздухот, освен пареа и кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки од перзистентна магла и перзистентен чад.

6.1.12 Сите емисии во атмосфера не треба да содржат видлив дим. Ако, поради причина на одржување, емисиите на дим се предизвикани поради повторно стартување од ладно, истото не треба да трае подолго од 20 минути во било кој период од 8 часа и сите практични чекори треба да се преземат да се минимизира емисијата.

6.1.13 Граничните вредности на емисиите во атмосферата дадени во оваа Дозвола треба да се интерпретираат на следниот начин:

6.1.13.1 Дисконтинуиран мониторинг:

- За секој параметар каде што поради ограничувања при земањето примерок или аналитички ограничувања, 30 минутен примерок не е соодветен/практичен, ќе се примени соодветен период за земање примерок и добиената вредност при тоа не смее да ја надмине граничната вредност за емисија.
- За проток, ниту една средно часовна или средно дневна вредност, пресметана на основа на соодветно периодично отчитување, не смее да ја надмине релевантната граничната вредност за емисија.
- За сите други параметри, ниту една 30 минутна средна вредност не смее да ја надмине граничната вредност на емисија.
- Праговите за масен проток се толкуваат како количества изразени во единици kg/h, над кои се применуваат граничните вредности за концентрација. Праговите за масен проток се определуваат врз основа на единечно 30 минутно мерење (т.е. добиената полчасовна концентрацијата (kg/Nm³) треба да се помножи со протокот на гасот (Nm³/h) и резултатот се изразува како (kg/h).
- Границите за масен проток се пресметуваат врз основа на концентрацијата, определена како аритметичка средина во еден определен период, помножена со репрезентативна вредност на протокот. Ниту една вредност така добиена не смее да ја надмине граничната вредност за масен проток.

6.1.14 Операторот ќе воспостави Програма за откривање, контрола, спречување и намалување на фугитивните емисии.

6.1.14.1 Програмата ќе вклучува:

- Инвентар за фугитивни емисии од инсталацијата;
- Фреквенција на мерења;
- Типови на компоненти кои треба да се проверуваат: резервоари, пумпи, контролни вентили, изменувачи на топлина, конектори, фланши итн.

6.1.15 Операторот ќе треба: емисиите во амбиентниот воздух да ги испушта контролирано, преку соодветно конструирани постројки за испуст.

6.1.16 Емисиите што се испуштаат од еден стационарен извор, согласно Законот за животна средина, не треба да надминат повеќе од 25% од пропишаните гранични вредности за квалитет на воздух, при што крајното одредување на уделот на

емисиите што се испуштаат од тој извор се дефинира во дозволите за усогласување со оперативен план, односно интегрираните еколошки дозволи.

6.1.17 Границите на концентрацијата и волуменот на протокот за емисии во атмосферата специфицирани во оваа Дозвола треба да се постигнат без воведување на воздух за разредување и треба да се базираат на волумен на гасот под стандардни услови, и тоа:

6.1.17.1 Во случај на гасови што не потекнуваат од согорување:

- Температура од 273 К и Притисок од 101.3 k Pa (без корекција на содржина на кислород или вода).

6.1.17.2 Во случај на гасови од согорување:

- Температура од 273 К, Притисок од 101.3 k Pa сув гас; 3% кислород за течни и гасни горива; 6% кислород за цврсти горива.

6.2 Емисии во почва

6.2.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии во почвата.

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

6.3.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии во вода

6.4 Емисии во канализација

6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат само од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација		
Ознака на точката на емисија	Извор	Локација на точката на емисија
W1	Собирна шахта	Градска канализациона мрежа E: 21 °36407° N: 42 °01540°

6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот/рите и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

Табела 6.4.2 Граници на емисии во канализација		
Параметар	ГВЕ	Фреквенција на мониторинг
Температура	40°C	Квартално
Суспендирани материји	*mg /l	Квартално
pH	6,5-9,5	Квартално
Таложење на материји ml/1h	10 ml/1h	Квартално
БПК ₅	250 mg/l O ₂	Квартално
ХПК	700 mg/l O ₂	Квартално
Нитрати	* mg /l	Квартално
Нитрити	10 mg /l	Квартално
Железо (Fe)	*mg /l	Квартално
Жива (Hg)	0,01 mg /l	квартално
Никел(Ni)	0,5 mg /l	Квартално
Хром вкупен	0,5 mg /l	Квартално
Манган (Mn)	4,0 mg /l	Квартално
Сулфати	* mg /l	Квартално
Лесно разградливи ароматски јаглеродороди	1,0 mg /l	Квартално
Феноли	10 mg /l	Квартално
Фосфати	*mg /l	Квартално
Хлориди	*mg /l	Квартално
Електролитска спроводливост	*	Квартално
Детергенти	10 mg /l	Квартално
Вкупен органски јаглерод mg C/l	*	Квартално
Токсичност G _D	*	Квартално

*За одделни параметри на ефлуентот, кој се испушта по третман во канализационен систем, а за кои не се пропишани гранични вредности, во согласност со Член 5 од Правилникот за условите, начинот и граничните вредности на емисија за испуштањето на отпадните води по нивно прочистување, начинот на нивно пресметување, имајќи ги во

предвид посебните барања за заштита на заштитните зони (Сл.Весник на Р.М бр.81/2011), треба да се определат со договорите за вршење на услуги за собирање, одведување и прочистување.

Забелешка: Дефинираната фреквенција –Квартални мерења, ќе може да биде редуцирана на два пати годишно, доколку по првите шест месеци од добивањето на дозволата се утврди дека нема надминување на граничните вредности на било кој од пропишаните параметри;

6.5 Емисии на топлина

6.5.1. Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии на топлина кои значително ќе влијаат врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

6.6.1 Активностите на локацијата нема да доведат до зголемување на нивоата на бучава, дадени подолу, на местата специфицирани како осетливи на бучава (дадени на мапата во Прилог IX од барањето за Дозвола, означени како мерни места од 1-7):

- Дење (Lд) 70 dBA
- Вечер (Lв) 70 dBA
- Ноќе (Lн) 60 dBA

6.6.2 Операторот ќе врши преглед на бучавата на граници на локацијата на годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да е во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.

Табела 6.6.2: Гранични вредности за индикатори на бучава во животната средина				
Параметри	Ниво на звучен притисок на граници од инсталацијата			
	До (датум)	L (dB)	Од (датум)	L (dB) ГВЕ
L _д	До денот на издавањето на дозволата	70	Од денот на издавањето на дозволата	70
L _в	До денот на издавањето на дозволата	70	Од денот на издавањето на дозволата	70
L _н	До денот на издавањето на дозволата	60	Од денот на издавањето на дозволата	60

Забелешка: Поради фактот што нема сменско работење, Операторот ќе врши мерења на ниво на бучава само кога инсталацијата е оперативна односно преку ден,

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

7.1. Од инсталацијата за која се издава дозвола нема да има трансфер на отпадната вода во пречистителна станица.

8. Услови надвор од локацијата

8.1 Нема услови надвор од локацијата.

9. Програма за подобрување

9.1 Операторот ќе треба да ја спроведе Програма за подобрување, предложена од негова страна со мерки кои се однесуваат на заштита на животната средина.

Програмата за подобрување, предложена од Операторот, ги вклучува следните активности:

Реден број	Активност	Цел	Време на имплементација
1	Адаптација на погон за течни адитиви	Подобри услови за работа	31.12.2018год.
2	Поставување на фотоволтаични панели над магацините за готови производи	Употреба на обновливи извори на енергија	31.12.2018год.
3	Поставување на сталажи во магацините	Прегледност	31.12.2018год.
4	Набавка на два контејнер канцеларии за магационерите, продажба и набавки	Подобри услови за работа	31.12.2018год.
5	Адаптација на погонот за прашкасто производство со магацини	Подобри услови за работа	31.12.2018год.
6.	Адаптација на погонот за пастозни и течни производи на база на водени дисперзии	Подобри услови за работа	31.12.2018год.
7	Полуавтоматска мешалка за прашкасти производи М6 со волумен од 1000литри	Уреди кои се користат при одредена постапка	31.12.2018год.
8	Систем за отпрашување во погонот за течни адитиви	Намалување на негативни ефекти врз медиумите од животната средина	31.12.2018год.
9	Линија за мали течни пакувања	Метода за работа	31.12.2018год.

10 Договор за промени во пишана форма

10.1 Кога својството или како што е друго договорено во пишана форма се користи како во услов од Дозволата, Операторот ќе бара таков договор на следниот начин:

- Операторот ќе му даде на Надлежниот орган известување во пишана форма за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа Дозвола: и
- Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава Дозволата.

10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена во пишана форма со Надлежниот орган, може да се спроведува само откако Операторот му даде на Надлежниот орган претходно известување во пишана форма за датата на спроведување на промената. Почнувајќи од тој датум, Операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, Дозволата ќе мора да се дополнува.

10.3 Секоја промена на или реконструкција во смисол на, активноста или некој нејзин дел кој може или би можел да резултира со

а) Промена на материјалот или зголемување на:

- природата или количеството на било која емисија;
- системот за намалување/третман или рециклирање;
- опсегот на процесите кои треба да се извршат;
- горивата, суровините, меѓупроизводите, производите или создадениот отпад; или

б) Било каква промена на:

- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со негативен ефект врз животната средина;
- било какви промени на преземачот;
- било каква промена која може да има влијание врз животната средина,
- ќе се изведува или ќе започне само со претходно известување и одобрение од страна на Надлежниот орган.

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што Операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа Дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на Операторот.
- Број на Дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува:
- Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
- Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
- Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А.
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултатна емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум

Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на Операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, за оваа Дозвола, се наведени во Табелата подолу.

Табела Д2: Извештаи за податоците од мониторингот			
Параметар	Точка на емисија	Период на давање извештаи	Почеток на периодот
Цементна прашина	MM1	согласно Табела 6.1.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Цврсти честички - прашина	MM2	согласно Табела 6.1.3	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Чаднокатрански број	MM3	согласно Табела 6.1.4	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Испарливи органски соединенија	MM3 и MM5	согласно Табела 6.1.5 и 6.1.6	
Температура	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Суспендирани материји	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
pH	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Таложење на материји	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
БПК ₅ mg O ₂ /L	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
ХПК mg O ₂ /L	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Фосфати	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Феноли	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Лесно разградливи ароматски соединенија	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Сулфати	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Никел, Ni µg/L	W1	согласно Табела	Од добивањето на А-ИЕД

		6.4.2	(2018год)
Манган, Mn $\mu\text{g/L}$	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Железо, Fe $\mu\text{g/L}$	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Жива, Hg $\mu\text{g/L}$	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Нитрити	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Нитрати	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Хлориди	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Електролитска спроводливост	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Вкупен органски јаглерод	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
Токсичност G_D	W1	согласно Табела 6.4.2	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
$L_d(\text{dB})$		годишно	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
$L_v(\text{dB})$		годишно	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)
$L_n(\text{dB})$		годишно	Од добивањето на А-ИЕД (2018год)

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка1	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 5(пет) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Квартално	10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Мониторинг на воздухот	Квартално	10(Десет) дена од истекот на полугодието за кое е поднесен извештај
Мониторинг на вода	Квартално	10(Десет) дена од истекот на полугодието за кое е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5(пет) години, со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Ревизија за енергетската ефикасност	Еднаш	до 31-ви март секоја година